

A.

Nie wchodź do lasu podczas silnego wiatru lub burzy.

Przed spacerem **sprawdź prognozę pogody**. Najlepiej przynajmniej w dwóch różnych źródłach na dzień przed wycieczką i ponownie w dniu wejścia do lasu. Zwracaj przy tym uwagę na **ostrzeżenia przed burzami** oraz na **średnią prędkość wiatru** i spodziewaną siłę podmuchów. Silny wiatr wieje z prędkością już od 8 m/s. Przy takim wietrze możesz spodziewać się spadających gałęzi, ale także wywracających się drzew – zarówno zdrowych jak i martwych. Gdy nadchodzi burza i słyszysz grzmoty (nawet bardzo oddalone), staraj się jak najszybciej opuścić las i schronić w jakimś budynku. **W czasie burzy nie powinno się przebywać ani w lesie, ani na otwartej przestrzeni**, ale jeżeli burza zastanie cię w lesie, nie panikuj. Spróbuj schować się pod niskimi młodymi drzewami (takimi jak młode świerki lub leszczyna), z dala od dużych drzew, które z większym prawdopodobieństwem mogą zostać trafione piorunem lub wywrócić się podczas wichury. Jeżeli masz metalowy statyw fotograficzny, nie trzymaj go przy sobie, ale odłóż kilka metrów od siebie. Wyłącz telefon. Trzymaj się z daleka od cieków wodnych. Zimą zwracaj uwagę na okiść czyli mokry śnieg oblepiający gałęzie. On też może powodować wywracanie się drzew i łamanie gałęzi. Staraj się nie przechodzić pod pochylonymi drzewami i **nie wchodź pomiędzy martwe drzewa** jeżeli naprawdę nie musisz.

B.

Zabezpiecz się przed kleszczami.

To tak naprawdę one, a nie martwe drzewa, są największym zagrożeniem dla twojego zdrowia. Jednak również w przypadku kleszczy nie należy wpadać w panikę. Nie każdy kleszczy przynosi niebezpieczne dla człowieka choroby. **Używaj sprawdzonych repelentów, ale pamiętaj, że ani środki odstraszające, ani żadne ubranie nie zapewni ci stuprocentowej ochrony przed kleszczami**. Po powrocie ze spaceru sprawdź dokładnie, czy nie masz pasażerów na gapę – obejrzyj całe ciało i przeczesz włosy. Najlepiej jeżeli zrobisz to przed lustrem lub poprosisz kogoś o pomoc. Pamiętaj, że **kleszcze mogą długi czas czekać na okazję w twoim ubraniu**.

Jeżeli kleszczy już wpił się w ciało, należy go jak najszybciej usunąć tak, aby jego głowa nie pozostała w skórze. Kleszcze usuwamy zdecydowanym ruchem za pomocą specjalnych wyciągarek (dostępne w aptekach lub sklepach outdoorowych), łąpiąc je jak najbliżej naszej skóry, przed wyrwaniem lekko przekręcając w stronę przeciwną do ruchu wskazówek zegara. **Nigdy kleszczy nie smarujemy** (np. kremem), **ani nie polewamy** (np. alkoholem). Obserwuj miejsce po ugryzieniu przez kleszcza i skonsultuj się z lekarzem.

Uwaga!

Niewielki chrząszcz, **kornik drukarz**, to element leśnych ekosystemów. Atakuje osłabione świerki, które mają płytki system korzeniowy i w pierwszej kolejności odczuły skutki braku wody. Naukowcy nie widzą jednak powodów do niepokoju. **Masowe pojawianie się kornika jest naturalnym zjawiskiem**.

Dzięki niemu Puszcza Białowieska stopniowo będzie się przebudowywać i uodparniać na skutki ocieplającego się klimatu. Zabijanie przez kornika świerki po upływie czasu będą się wywracać, tworząc niezwykle środowisko i miejsce odnawiania się naturalnego lasu. Ale tam, gdzie stoją, trzeba zachować ostrożność i stosować się do zasad bezpieczeństwa.

Kochampuszcze.pl/bezpiecznie

fotografie: Adam Wajrak

Bezpiecznie w Puszczy Białowieskiej

Poradnik od A do F

Spacer po Puszczy Białowieskiej to prawdziwa przygoda. Ale poruszanie się po tym wyjątkowym lesie wymaga ostrożności i zastosowania kilku prostych zasad – dla bezpieczeństwa własnego i tutejszej przyrody.

C.

Zaplanuj wycieczkę i dobrze się ubierz.

W Puszczy, gdy zjedziesz z dróg publicznych, łatwo jest się zgubić. Przed spacerem przestuduj mapę i zabierz ją ze sobą. Rzetelnie oceń swoje możliwości. Każda leśna wyprawa wymaga przygotowania. **Weź ze sobą coś do picia** (wodę lub herbatę w termosie), **żywność, kompas, naładowany telefon** (Uwaga: w wielu miejscach w Puszczy nie ma zasięgu). Odpowiednie ubranie i obuwie (tu naprawdę świetnie sprawdzają się gumowce) to mniejsze ryzyko pogryzienia przez komary oraz mniejsza szansa na to, że wrócisz z lasu z chlupiącą w butach wodą. W miarę możliwości **nie chodź na samotne spacerunki po lesie**. Zawsze poinformuj kogoś, jaki masz plan wycieczki i na jak długo ją planujesz. Jeżeli się zgubisz, pamiętaj, że Puszcza Białowieska jest podzielona na oddziały leśne, które zaznaczone są również na dokładniejszych mapach. Słupki z numerem oddziałowym jest bardzo łatwo znaleźć. Z pewnymi wyjątkami numery oddziałowe rosną od północnego-zachodu na południowy-wschód.

D.

Szanuj tutejszych mieszkańców.

Pamiętaj, że wiosna to czas, gdy na świat przychodzą młode. Niektóre zwierzęta, takie jak łosie i żubry, mogą bronić swoich młodych, gdy uznają, że coś jest dla nich zagrożeniem. **Młodych zwierząt nie należy dotykać, ani zbliżać się do nich**. Nie należy ich zabierać, one nie potrzebują naszej pomocy! Gdy obserwujesz żubry, nie podchodź do nich na odległość bliższą niż 50 metrów. Gdy jesteście w grupie, nie otaczajcie zwierząt. Wszyscy obserwujący powinni być w jednym miejscu i nie powinni odcinać drogi odejścia zwierzęcia w bezpieczne dla niego miejsce np. do lasu. Jeżeli żubr idzie w twoim kierunku, wycofaj się lub zjedź mu z drogi, cały czas utrzymując zalecaną odległość. **Ataki zdarzają się bardzo rzadko, a ich główną przyczyną jest zbytne zbliżenie się do tych zwierząt**. Okaż im szacunek. To ich dom, w którym ty jesteś gościem. Jeśli jedziesz samochodem przez Puszcę prowadź go ostrożnie i powoli. Dzięki temu unikniesz kolizji z łosiem, żubrem i dzikiem, a także dasz szansę ucieczki gryzoniom, ptakom i płazom.

E.

Inne zalecenia.

Nie używaj otwartego ognia w lesie i pamiętaj, że przez Puszcę przechodzi granica państwa, która jest też zewnętrzną granicą Unii Europejskiej. Przekraczając ją poza wyznaczonym przejściem, możesz narazić się na spore nieprzyjemności. **Zejscie ze szlaków w Parku Narodowym i rezerwach wymaga zezwolenia** – ruch turystyczny jest tam ograniczony tylko do szlaków, aby zwierzęta miały spokój i mogły gdzieś odpocząć od ludzi. Zresztą na szlaku i ze szlaku też możesz bardzo dużo zobaczyć. **Rezerwat ścisły Białowieskiego Parku Narodowego możesz odwiedzić tylko z przewodnikiem**. To zwykle bardzo fajni ludzie i warto się tam z nimi wybrać.

F.

Mała wielka prośba

Nie będziemy ci pisać: „nie śmieć!”. To przecież oczywiste. Mamy jednak wielką prośbę. **Jeżeli znajdziesz jakieś śmieci, wynieś je z lasu**. Puszcza będzie ci za to wdzięczna!

